



Peti hrvatski iseljenički kongres Još se čeka na političku i materijalnu potporu povratka progonjenih i raseljenih

MOSTAR • »Izazovi i perspektive zajedništva« bilo je geslo Petoga hrvatskoga iseljeničkoga kongresa koji se održavao od četvrtka 30. lipnja do nedjelje 3. srpnja na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Mostaru. S obzirom na to da se kongres održao u susjednoj BiH, zemlji u kojoj Hrvati čine jedan od triju konstitutivnih naroda, osim očekivanih poruka o nužnosti povezivanja Hrvata iz Republike Hrvatske i BiH i hrvatskoga iseljeničtva, ton višednevnomu skupu dale su i neizbježne osjetljive teme poput demografije i pitanja očuvanja identiteta Hrvata u BiH. Razloge zašto je Mostar izabran za mjesto susreta, nakon što je kongres ranijih godina održan u Zagrebu, Šibeniku, Osijeku i Mariji Bistrici, orisao je predsjednik programskoga odbora Hrvatskoga iseljeničkoga kongresa dr. Marin Sopta. »Hrvati u BiH suočeni su s problemima i izazovima kako očuvati svoj nacionalni identitet i ostvariti sva svoja prava koja imaju kao pripadnici konstitutivnoga naroda. Zato moramo pokazati da u svojoj borbi za opstanak ne smiju biti sami«, rekao je dr. Sopta. Među brojnim znanstvenim i



kulturnim ustanovama koje su poduprle organizaciju Kongresa program i poruke višednevnoga skupa poduprla je i krovna hrvatska kulturna institucija - Matica hrvatska - u čije je ime govorio njezin potpredsjednik povjesničar prof. dr. Mario Jareb, najavivši, među ostalim, Matičin projekt pokretanja ogranaka u Sjedinjenim Američkim Državama s ciljem čuvanja identiteta tamošnjih Hrvata. Od predstavnika Katoličke Crkve skup je pozdravio mostarsko-duvanjski biskup Petar Palić, koji je pozvao da se rješenja društvenih problema potraže u umreženim zajednicama, a ne isključivo u oslanjanju na po-

Demografski pad posljedica je, među ostalim, izostanka političke i materijalne potpore povratku progonjenih i raseljenih, novoga iseljavanja, nezaposlenosti, nesigurnosti, korupcije, rekao je nadbiskup Tomo Vukšić

jedinačna djela. Biskup Palić predvodio je u katedrali Marije Majke Crkve u Mostaru i misno slavlje u četvrtak 30. lipnja, večer uoči službenoga otvorenja skupa. Aktualni trenutak Katoličke Crkve u BiH predstavio je vrhbosanski nadbiskup Tomo Vukšić, koji se, među ostalim, osvrnuo i na pitanje negativnoga priraštaja i iseljavanja. »Demografski pad posljedica je

istodobnoga djelovanja mnogo uzroka, među kojima su izostanak političke i materijalne potpore povratku progonjenih i raseljenih, negativan prirodni priraštaj, novo iseljavanje, nezaposlenost, nepoštovanje prava radnika, spor gospodarski razvitak, nesigurnost, korupcija i nepotizam«, redom je nabrajao konkretne probleme Hrvata u BiH nadbiskup Vukšić.

Održano je ukupno 150 izlaganja, rasprava i okruglih stolova, u čiji je rad bilo uključeno više od 200 sudionika iz Hrvatske i BiH te iz zemalja u kojima žive iseljeni Hrvati. Program Petoga iseljeničkoga kongresa može se sažeti u nekoliko cjelina: glavni smjerovi i procesi iseljavanja, vanjski i unutarnji činitelji iseljavanja, život iseljenih Hrvata iz Bosne i Hercegovine u dijaspori, kulturni i nacionalni identitet iseljenih Hrvata i - tema o kojoj su okupljeni možda najviše htjeli čuti - povratničke perspektive i novi oblici povezivanja iseljenih s maticom domovinom. Govorilo se i o doprinosu i djelovanju bosansko-hercegovačkih svećenika u radu s iseljenom hrvatskom pastvom, mogućnostima povezivanja iseljenih Hrvata kroz šport (o čemu je osobna iskustva iznio nogometaš Josip Šimunić), umrežavanju Hrvata iz Hrvatske i Bosne i Hercegovine s hrvatskim iseljenicima kroz poslovnu suradnju te o djeci povratnika u obrazovnom sustavu i mogućnostima motiviranja mladih Hrvata iz inozemstva da upoznaju zemlju u kojima su rođeni njihovi roditelji i djedovi i bake kroz studentski boravak ili kroz sveučilišne stipendije. ● (M. E.)